

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrugets organisation i Danmark

Landbrugets foreninger og medlemskab

Landbrug & Fødevarer (L&F) er en erhvervsorganisation, der varetager fælles opgaver og erhvervsmæssige interesser for de danske landmænd og fødevarer virksomheder. Landbrug & Fødevarer har hovedsæde på Axelborg i København. Landbrug & Fødevarer blev dannet i 2009 ved en fusion af Landbrugsraadet, Danske Slagterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug og visse mindre enheder.

L&F bliver ledet af to bestyrelser: en primærbestyrelse, hvor forhold, der vedrører landmænd, drøftes og en virksomhedsbestyrelse, hvor forhold, der berører virksomhederne, drøftes. Tilsammen udgør de to bestyrelser fællesbestyrelsen, hvor vedtægter, budget, regnskab og overordnet strategi drøftes og besluttet.

Medlemmer af L&F kan opdeles i 3 kategorier:

- **Foreninger:** Det personlige medlemskab, (landmanden) går gennem lokale foreninger. Der er 29 landboforeninger og 10 familielandbrugsforeninger. Desuden er der dannet to fællesforeninger, hvor en landboforening og en familielandbrugsforening er gået sammen. Der er ca 20.000 medlemmer (landmænd)
- **Virksomheder:** Virksomhedsmedlemmerne omfatter bl.a. mejerier, slagterier, grovarevirksomheder, forædlings- og forarbejdningsvirksomheder, handelsvirksomheder, fabrikker af landbrugsmaskiner, staldinventar mv., fabrikker af maskiner til fødevarerhvervet, producenter af ingredienser og hjælpepestoffer, forsknings- og rådgivningsvirksomheder, pengeinstitutter og forsikringselskaber.
- **Brancher:** En meget stor del af fødevarerklngen branchefællesskaber og brancheforeninger er medlemmer herunder Brancheudvalget for Frø, Danmarks Biavlforening, Dansk Akvakultur, Dansk Gartneri, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Agroindustri, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Sukkerroedyrkere, Danske Svineslagterier (DS), Danske Vingårde, Det Danske Fjerkræraad, Køddbranchens Fællesråd, Mejeriforeningen

Landboforeninger

De 29 Landboforeninger dækker geografisk hele landet og varierer meget i størrelse, men har typisk en folkevalgt bestyrelse på 8 – 14 medlemmer

Østlige øer inkl. Bornholm: Landboforeningen Gefion, Nordsjællands Landboforening, Odsherreds Landboforening, Østdansk Landboforening, Landøkonomisk Selskab

Region nord: Agri Nord, LandboNord, LandboThy, Læsø Landbrug
i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A., Axeltorv 3, 1609 København V.

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
SEGES
Agro Food Park 15, DK 8200 Aarhus N
+45 8740 5000 info@seges.dk
www.seges.dk CVR 25529529

Region midt: Djursland Landboforening, Holstebro Struer Landboforening, Herning-Ikast Landboforening, Landboforeningen Kronjylland, Landboforeningen Midtjylland, Landboforeningen Limfjord, Landboforeningen Odder-Skanderborg, Lemvigegnens Landboforening, Samsø Landboforening, Vestjysk Landboforening, Østjysk Landboforening

Region syd: Centrovice, Jysk Landbrug; Kolding Herreds Landbrugsforening, LandboSyd, LHN, Patriotisk Selskab (er primært en rådgivning for de store landbrug ikke med i DLBR), Sydvestjysk Landboforening, Sønderjysk Landboforening, Vejle-Fredericia Landboforening

Familielandbrugsforeninger (12): Vendsyssel Familielandbrug, nf plus, Familielandbruget MIDT-Jylland, Familielandbruget VEST-Jylland, Østjydsk Familielandbrug, Familielandbruget LRS – Vejle, Familielandbruget SYDVEST, Sønderjydsk Familielandbrug, Fyns Familielandbrug, Sjællandske Familielandbrug, Dansk Landbrug, Sydhavsøerne, Bornholms Landbrug & Fødevarer

Samarbejdende landboforeninger

Landboforeninger kan organisere sig på tværs af foreninger for at varetage særlige opgaver

Fx som "Landbrug & Fødevarer Østjylland" blev dannet i maj 2008 under navnet Dansk Landbrug Midt- og Østjylland (DLMØ). Bag fællesforeningen står 5 landboforeninger i det midt- og østjyske: Djursland Landboforening, Landboforeningen Kronjylland, Landboforeningen Odder – Skanderborg Samsø Landboforening, Østjysk Landboforening. Formålet med L&F Østjylland er at varetage en række faglige og erhvervs-politiske opgaver i fællesskab vedr. planlægning, miljø, EUs Vandrammedirektiv og Natura 2000.

Tilsvarende findes Østlige øers landboforening (ØØL) på Sjælland og Politisk Forum i Østjylland.

Landbrugets Rådgivning

Landbrugets rådgivning er unik i international sammenhæng, og har sit særkende ved dels at være medlemsejet og ved sit samarbejde i gennem [DLBR](#). DLBR er et branchesamarbejde, bestående af 31 rådgivningsvirksomheder fordelt over hele landet. DLBR-virksomhederne ejes af de danske landmænd, som også udgør størstedelen af kunderne.

Samlet set beskæftiger DLBR-virksomhederne (incl. SEGES) ca. 3.300 medarbejdere med rådgivning og formidling af viden til landmænd, gartnere og øvrige kunder i jordbrugssektoren. Derudover betjenes små og mellemstore virksomheder i andre erhverv. Virksomhederne i DLBR-samarbejdet leverer uvildig rådgivning inden for områder som: Økonomi, Jura, Miljø, Planteproduktion, Husdyrproduktion, Strategisk udvikling, Virksomhedsledelse, Energiproduktion mv.

2-laget rådgivning

Grundstrukturen i DLBR-samarbejdet udgøres af en 2-laget rådgivning, hvor SEGES er det nationale innovationscenter, som er tættest på forskning, og er den primære fremdrift i innovation og udvikling, og primær brobygger mellem forskning og den lokale rådgivning. De lokale rådgivningsselskaber rådgiver landmændene, under indbyrdes konkurrence som konsulentvirksomheder. Dette har de seneste år ført til en øget konsolidering af rådgivning til stadig færre, men større rådgivningsselskaber som er ejet af en ejerkreds af landboforeninger.

Ejerskab giver tillid

Sammenlignet med andre rådgivningssystemer til landmænd som typisk ses i udlandet, så giver den medlemsejede danske rådgivning en høj troværdighed hos kunderne. I andre lande kan det f.eks. være gødningsvirksomheder, som er primære rådgivere. Dette kan i visse tilfælde føre til ikke gennemskuelige relationer i forhold til, hvis interesser der varetages. Der er også eksempler i udlandet på, at rådgivere kan være myndigheder, hvilket ligeledes kan give interessekonflikter i forhold til, hvilke interesser som skal vægtes. Den danske landbrugsrådgivning har en styrke i landmandens umiddelbare tillid til at han/hun får varetaget sine interesser.

[Link til selskaber og kort med placering](#)

Rådgivningsselskab / ansatte	Foreninger som ejer rådgivningen
Rådgivningscenter Nord / 14	Vendsyssel Familielandbrug
LandboNord / 230	LandboNord
AGRINORD / 164	AGRINORD
LandboThy / 80	LandboThy
Landbo Limfjord / 84	Landboforeningen Limfjord
Lemvigegnens Landboforenings rådgivning / 40	Lemvigegnens Landboforening
Sagro / 417	Holstebro Struer Landboforening Herning-Ikast Landboforening Sydvestjysk Landboforening Jysk Landbrug Familielandbruget VEST-Jylland Grindstedegnens Familielandbrug
Vestjysk / 80	Vestjysk Landboforening
Djursland Landboforenings rådgivning / 49	Djursland Landboforening
VELAS / 600	Familielandbruget MIDT-Jylland Landboforeningen Kronjylland LandboForeningen Midtjylland Landboforeningen Odder-Skanderborg Samsø Landboforening Vejle-Fredericia Landboforening Østjydsk Familielandbrug Østjysk Landboforening Foreningen Centrovic (Fyn)
Kolding Herreds Landbrugsforening rådgivning / 70	Kolding Herreds Landbrugsforening (KHL)
Landbrugsrådgivning Syd / 97	Familielandbruget Sydvest Fyns Familielandbrug Sønderjysk Familielandbrug Familielandbruget LRS - Vejle
SLF / 86	Sønderjysk Landboforening
LandboSyd's rådgivning / 129	LandboSyd
LHN / 36	LHN (Landwirtschaftlicher Hauptverein für Nordschleswig)
VKST / 259	Gefion DLS (Dansk Landbrug Sydhavsøerne)
AGROVI / 89	Nordsjælland Landboforening Odsherred Landboforening Østdansk Landboforening
Bornholms Landbrug & Fødevarer ' rådgivning / 29	Bornholms Landbrug & Fødevarer
SEGES (Skejby) / 650	Landbrug & Fødevarer
Skovdyrkerne / 100	Skovdyrkerne (5 lokale foreninger)
ØkologiRådgivning Danmark / 21	Sagro Økologisk Landsforening

Politisk varetagelse contra faglig rådgivning

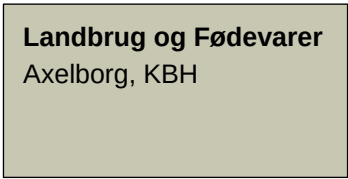
Landbruget varetager sine medlemmers interesser gennem foreningerne. Holdninger til landbrugets rammevilkår mv er foreningernes område.

Den rent faglige rådgivning til medlemmer varetages i rådgivningen.

Faglig rådgivning gives også til interessevaretagelsen i foreningsarbejdet.

På landsplan er den faglige rådgivning primært placeret i Skejby hos SEGES, hvor den politiske varetagelse er placeret hos L&F på Axelborg. Indtil 2016 havde SEGES selvstændig bestyrelse, men ejet af L&F. I 2016 blev SEGES juridisk lagt ind under L&F som selvstændig enhed med egen direktør (Ejner Schultz)

Lokalt er der en lidt forskellig tilgang til, hvor adskilt forening og rådgivning er. Ofte har de mindre foreninger en tæt tilknyttet rådgivning. I LandboNord fx er rådgivning og forening en og samme organisation. Den største rådgivningsvirksomhed VELAS har egen bestyrelse, direktion mv, der er adskilt fra politiske dagsordener. Men samtidig ses et fællesskab om et Foreningssekretariat med miljøpolitisk indhold, som er placeret under VELAS, hvor medlems og politiske interesser varetages, individuelt og på tværs af foreningerne. Relativt få medarbejdere ud af den samlede rådgivning er knyttet til den politiske interessevaretagelse. Typisk 1-2 personer i hver forening/rådgivning. Disse personer kan arbejde i varierende grad med faglig rådgivning og samtidig foretage en politisk varetagelse. Der er således ikke altid en 100% skarp opdeling af forening og rådgivning i forhold til medarbejderen arbejders opgaver.

Primær bestyrelse
25 personer primært
landboformænd

Virksomheds bestyrelse

Virksomheder fx ARLA, og Brancheforeninger fx Danske Slagterier mfl.

**Foreninger
(Politik)**

Rådgivning – tolagssystem (Faglighed)

29 Landboforeninger

10 Familielandbrugsforeninger

2 Fællesforeninger

Medlemskab

Sekretær / koordinator

```
graph TD; A[Landbrug og Fødevarer  
SEGES, Skejby, 650 ansatte] <--> B[Lokale Landbrugsrådgivning  
31 rådgivningsvirksomheder]; C[DLBR – Branchesamarbejde] --> B; D[ ] --> A; style D width:0px,height:0px,stroke-width:0px
```

Landbrug og Fødevarer
SEGES, Skejby, 650 ansatte

Lokale Landbrugsrådgivning
31 rådgivningsvirksomheder

DLBR – Branchesamarbejde

rådgivning

Planteavlskonsulent
Økonomikonsulent
Oplandskonsulent
Miljø, Natur mfl

	Landmænd
--	----------

Til tider en delt stilling mellem foreningsarbejde og rådgivning

Ny samarbejdsstruktur i forbindelse med Oplandskonsulentordning

Oplandskonsulentordningen blev lanceret i 2017 med henblik på at sikre implementering af den kollektive indsats. De har en særlig rolle ift. at bidrage til at der etableres minivådområder, men de har også en rolle ift. at sikre en indsats for etablering af vådområder, som kommuner og staten varetager den primære administration af. Betalingen for oplandskonsulenter er i 2. vandplanperiode dels betalt af landbruget dels betalt af staten. SEGES fik opgaven med at koordinere ordningen. Herunder kapacitetsopbygge viden hos medarbejdere, udvikle værktøjer og samlet set varetage, at målet om antal af minivådområder nås.

Oplandskonsulenter er kontraktansat hos SEGES i samarbejde med den lokale rådgivning, hvor alle på nær 1 har tilknytning. Rådgiverne er valgt ud fra deres erfaring i forhold til at kunne lave tillidsfulde relationer.

Strukturen for oplandskonsulentordningen er opbygget for at sikre en så hurtig og smidig samarbejdsproces mellem nationalt niveau, SEGES og oplandskonsulenter. Samt sikre den brede opbakning fra den lokale rådgivning, især fra landmands planteavlskonsulent som er en nøgleperson i forhold til tillid. Men også sikre opbakning fra den lokale forening. Der er styregruppe bestående af 3 DLBR-direktører og chefer og direktører fra SEGES. Denne styregruppe bidrager til at sikre et godt ophæng mellem den lokale landbrugsrådgivning og oplandskonsulentordningen. Herudover bidrager styregruppen til løbene at holde fokus på at oplandskonsulenterne arbejder effektivt og i henhold til oplandskonsulentordningens formål. Herudover afholdes løbende møder mellem projektsekretariatet på SEGES og den nationale følgegruppe med henblik på at sikre fremdrift og fjerne uhensigtsmæssige barrierer. Senest er det besluttet at barrierer, der ikke kan løftes af følgegruppen for oplandsrådgivning, kan bringes videre til den nationale styregruppe for kollektive virkemidler.

Der er blevet knyttet samarbejder mellem oplandsrådgivere og ansatte i kommunerne rundt i landet, men dette samarbejde har endnu ikke været uddybet i nævneværdig grad og holdes typisk på niveau af ½ årligt koordinerende møder. Herudover er der påbegyndt initiativ til at foreningerne i regionerne mødes i regionale følgegrupper for at understøtte oplandskonsulenternes indsats.

Samarbejdet mellem stat og SEGES i forhold til at få projekt op at stå og sikre fortsat fremdrift har fungeret godt, til trods for flere barrierer har været svære at overkomme.

Samlet kan man sige, at der i ordningen er sikret en god topdown-bottomup kontakt, mens potentialet i brede lokale samarbejde endnu ikke er opnået.

